

จดหมายข่าว

ພລັກໂບ

ຄ້າວິນິມ່າການວິຈັບແລະພັດທະນາການເຂດ

ປີທີ່ 20 ລຸ້ນທີ່ 12 ປະຈຳເດືອນ ມິຖຸນາ ພ.ສ. 2561

ISSN 1513-0010

5

ສາເຫດມີທາງການເຂດ
ຕົວວັດຖຸອັນຕາຍ?

2

ຜລງານວິຈັບເຕັມ
ຜລງານເຕັມ
ຕອນທີ່ 6

12

ເຂື່ອນໃຊ້ຂໍ້ມູນອີເລັກທຣອນິກສ໌
ອຳນວຍຄວາມສະດວກປະຊາຊົນ

16

ຕົ້ນເກົ້າ
ຕຸ້ມດຣອນພັນຣຸ້ພິຍ

ผลงานวิจัยเด่น ผลงานเด่น

ตอนที่ 6

ผลงานวิจัยเด่น ผลงานเด่น เดินทางมาถึงตอนที่ 6 แล้ว ซึ่งในฉบับนี้จะนำเสนอ 5 เรื่องสุดท้ายให้ท่านผู้อ่าน ได้ติดตามกันต่อ

28. การออกใบอนุญาต/ใบผ่านด้านศุลกากร ตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง 2542

กองการยางมีอำนาจหน้าที่ ในการ

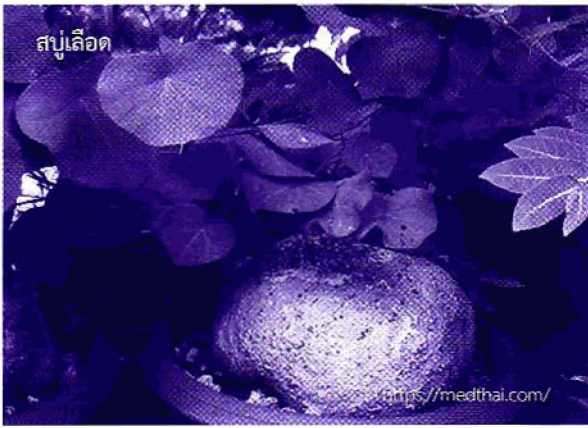
1. ควบคุมการผลิต การค้า การส่งออก และการนำเข้ายาง ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยาง
2. ศึกษา วิจัยเกี่ยวกับยางเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยาง
3. ให้การรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับยาง และ ให้บริการวิเคราะห์ ตรวจสอบคุณภาพยาง
4. ให้บริการวิชาการและเทคโนโลยีแก่เจ้าหน้าที่ ส่วนราชการ เกษตรกร และเอกชนที่เกี่ยวข้อง
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีศูนย์ควบคุมยางในพื้นที่ จำนวน 6 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์ควบคุมยางฉะเชิงเทรา ศูนย์ควบคุมยางสงขลา ศูนย์ควบคุมยาง สุราษฎร์ธานี ศูนย์ควบคุมยางหนองคาย ศูนย์ควบคุมยางบุรีรัมย์ ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมการผลิต การค้า การส่งออก และการนำเข้ายางตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยาง ดำเนินการ ตามคู่มือสำหรับประชาชนของกองการยาง 12 ฉบับ ดังนี้

1. การออกใบผ่านด้านศุลกากรในการนำยางเข้ามาใน ราชอาณาจักร
2. การออกใบผ่านด้านศุลกากรในการส่งยางออกไปนอก ราชอาณาจักร
3. การออกใบรับรองคุณภาพน้ำยางชั้น
4. การออกใบรับรองคุณภาพยางแท่งเอสทีอาร์
5. การออกใบอนุญาตตั้งโรงทำยาง
6. การออกใบอนุญาตขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า
7. การออกใบอนุญาตค้ายาง
8. การออกใบอนุญาตเป็นผู้จัดให้มีการวิเคราะห์หรือทดสอบ คุณภาพยาง

9. การออกใบอนุญาตเป็นผู้นำยางเข้ามาใน ราชอาณาจักร
 10. การออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิตยางแท่ง เอสทีอาร์
 11. การออกใบอนุญาตเป็นผู้ส่งยางออกไปนอก ราชอาณาจักร
 12. การออกใบอนุญาตเป็นผู้ส่งออกซึ่งต้นยาง ดอก เมล็ดของต้นยาง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยางที่อาจใช้ เพาะพันธุ์ได้
- ซึ่งในปี 2559 – 2560 ดำเนินการออกใบอนุญาต และใบผ่านด้านศุลกากรมากกว่า 1 แสนฉบับ

29. ศึกษาและสำรวจแหล่งพันธุกรรมและการกระจายพันธุ์ของพืชสมุนไพรควม เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์คุ้มครองพันธุ์พืช

การศึกษาถิ่นที่อยู่และขอบเขตการกระจายพันธุ์ในประเทศไทยของพืชสมุนไพร จำนวน 11 ชนิด ได้แก่ เถาว์ลัยเปรียง กำลิ่งวัวเถลิง เจตมูลเพลิงแดง เนระพูสี ฮ้อสะพายควาย กำลิ่งเสือโคร่ง จันทน์แดง สับเลือด สมอไทย สมอพิเภก และสมอติงู เพื่อเตรียมเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาขึ้นทะเบียนเป็นพืชสมุนไพรควบคุมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 โดยสำนักคุ้มครองพันธุ์พืชเป็นหน่วยงานที่เป็นผู้แทนกรมวิชาการเกษตรในคณะกรรมการคุ้มครองสมุนไพร ดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของพืชสมุนไพรดังกล่าว สำหรับสนับสนุนการดำเนินงานของกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

กลุ่มพืชสมุนไพรที่อยู่ในรายการพืชสมุนไพรที่เตรียมประกาศเป็นพืชสมุนไพรควบคุมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 มีทั้งหมด 11 ชนิด ซึ่งมีสมุนไพร 10 ชนิดที่มีการกระจายพันธุ์ในประเทศไทย แต่มีขอบเขตการกระจายพันธุ์และลักษณะนิเวศของถิ่นอาศัยแตกต่างกัน และอีกหนึ่งชนิดจากการศึกษาสำรวจพบว่าไม่มีการกระจายพันธุ์ในประเทศไทย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพนิเวศและการแพร่กระจายพันธุ์ในธรรมชาติ เพื่อนำข้อมูลมากำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน มีการปลูกทดแทนหรือการส่งเสริมให้ผลิตเชิงเกษตร มีการศึกษาการเขตกรรมอย่างถ่วงวิธี ทั้งยังทำให้ทราบถึงข้อมูลที่มีการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรชนิดใด ชนิดใด ประเภท ซึ่งอาจมีแนวโน้มเป็นไปได้ทั้งสองทาง คือ มีพืชสมุนไพรต่างชนิดกันที่สามารถใช้ทดแทนกันได้ หรือพืชสมุนไพรต่างชนิดกันให้คุณสมบัติต่างกัน ไม่ควรนำมาใช้ทดแทนกัน ซึ่งควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อวิเคราะห์สาระสำคัญที่ให้สรรพคุณทางสมุนไพรต่อไป

ผลการศึกษา พบว่า 1. การนำสมุนไพรมาใช้ประโยชน์จากถิ่นที่อยู่ในธรรมชาติโดยตรง โดยไม่มีการจัดการที่ยั่งยืน จะทำให้มีการรบกวนและการถูกคุกคามเพื่อนำไปจำหน่ายเป็นการค้าเป็นจำนวนมาก 2. การทบทวนชื่อวิทยาศาสตร์ของสมุนไพรเพื่อตรวจสอบย้อนกลับยืนยันความถูกต้องของวัตถุดิบ หากมีการใช้ประโยชน์ผิดชนิดหรือทำให้เกิดความสูญเปล่าในการรักษา ชนิดสมุนไพรที่เป็นวัตถุดิบที่ใช้แล้วมีความสับสน ได้แก่ ฮ้อสะพายควาย สับเลือด เนระพูสี จันทน์แดง

30. ศึกษาเพื่อร่างหลักเกณฑ์การตรวจสอบพันธุ์พืชที่มีศักยภาพ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ปัจจุบันประเทศไทยได้กำหนดชนิดพืชซึ่งพันธุ์พืชที่ปรับปรุงได้ใหม่ที่จะได้รับการคุ้มครองตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 แล้ว จำนวน 62 ชนิด ในขณะที่ไผ่กะหล่ำปลี ผักกาดหัว มันเทศ และเบญจมาศ ซึ่งเป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ มีผู้ผลิต มีกิจกรรมด้านปรับปรุงพันธุ์พืช และมีพันธุ์พืชเมืองที่มีคุณสมบัติเด่น แต่ยังไม่ถูกกำหนดให้เป็นชนิดพืชที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

การศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ลักษณะประจำพันธุ์ ความหลากหลายการใช้ประโยชน์ และการกระจายพันธุ์ของพืช การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 พร้อมทั้งรวบรวม ศึกษาและตรวจสอบลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพันธุ์พืช เพื่อจัดทำฐานข้อมูลพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป เป็นข้อมูลสนับสนุนการดำเนินงานด้านการคุ้มครองพันธุ์พืช ได้แก่ การกำหนดพันธุ์สำหรับปลูกเปรียบเทียบกับพันธุ์พืชที่ยื่นจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชใหม่ และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกาศกำหนดชนิดพืชให้เป็นพันธุ์พืชใหม่ที่ได้รับการคุ้มครอง

การศึกษาเพื่อร่างหลักเกณฑ์การตรวจสอบพันธุ์พืชที่มีศักยภาพ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 เป็นการศึกษาศึกษาเพื่อสร้างหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบพันธุ์พืชเพื่อการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 และจัดทำคู่มือการตรวจสอบพันธุ์พืชแต่ละชนิด

ในโครงการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการคุ้มครองพันธุ์พืช และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกาศกำหนดชนิดพืชให้เป็นพันธุ์พืชใหม่ที่ได้รับการคุ้มครองต่อไป

31. การตรวจสอบวีซีพีในรถยนต์ส่งออก ไปออสเตรเลีย

เป็นการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาการส่งออกรถยนต์ไป ออสเตรเลีย และพัฒนาความร่วมมือด้านการกักกันพืชระหว่างกัน ในปี 2552 กรมวิชาการเกษตรได้รับทราบวาระรถยนต์ที่ส่งออกไป ออสเตรเลียประสบปัญหาการตรวจพบวีซีพีชกักกันของออสเตรเลีย ที่ติดไปกับรถยนต์ใหม่ที่ส่งออกจากประเทศไทย ส่งผลให้มีการ ตรวจสอบรถยนต์อย่างเข้มงวดก่อนการตรวจปล่อยที่ปลายทาง ต้องใช้ เจ้าหน้าที่จำนวนมาก เสียเวลาและค่าใช้จ่ายสูง เกิดความล่าช้าในการ ตรวจปล่อย กระทั่งต่อการจัดการภายในท่าเรือ เพิ่มต้นทุนการส่งออก และกระทบกับภาพรวมการส่งออกรถยนต์ของประเทศไทย

กรมวิชาการเกษตร และ Department of Agriculture and Water Resources ของประเทศออสเตรเลีย กำหนดวิธีการรับรอง การตรวจสอบรถยนต์ก่อนการส่งออก และได้ลงนามในบันทึกความร่วมมือ “Motor Vehicle Inspection Scheme” พร้อมนี้ กรมวิชาการเกษตรได้ประกาศเงื่อนไขการรับรองปลอดวีซีพีใน รถยนต์ที่ส่งออกไปออสเตรเลีย พ.ศ. 2552 ภายหลังจากใช้มาตรการ ดังกล่าวและประกอบกับการทำเรือแหลมฉบังได้กำจัดวีซีพีออกจาก พื้นที่ทั้งหมด ทำให้การตรวจพบเมล็ดหญ้าติดไปกับรถยนต์มีจำนวน ลดลงเป็นจำนวนมาก

แต่หลังจากปี 2555 พบว่ามีการแจ้งเตือนจากประเทศ ออสเตรเลียว่าได้มีการตรวจพบวีซีพีและสิ่งปนเปื้อนติดไปกับรถยนต์ ในปริมาณมากและต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตร และ Department of Agriculture and Water Resources ของประเทศ ออสเตรเลีย ได้ร่วมกันหารือเพื่อวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบการรับรองเอกสารก่อนออกใบรับรองสุขอนามัยพืช พบว่า ยังมีข้อปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม จึงได้ยกย่องบันทึกข้อตกลงโปรแกรม การตรวจสอบรถยนต์ใหม่ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. บริษัทผู้ตรวจสอบทำการออกเอกสารรับรองการปลอด วีซีพี แทนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช
2. เจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลของการปฏิบัติงานของบริษัทผู้ตรวจสอบรถยนต์ การ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผู้ประกอบการรับจ้างที่ได้รับการ ขึ้นทะเบียน
3. พัฒนาศูนย์กลางทั้งภาครัฐและเอกชนในด้านวิชาการให้ สามารถตรวจสอบวีซีพีในรถยนต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพตาม มาตรฐานของประเทศออสเตรเลีย

บันทึกข้อตกลงดังกล่าวได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงโปรแกรม การตรวจสอบรถยนต์ เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2559

32. องค์ความรู้สู่เกษตรกรไทยผ่าน Government Smart Box

จากแผนยุทธศาสตร์ของ (ร่าง) แผนพัฒนาการเกษตร ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ที่ต้องการพัฒนาภาคการเกษตรด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งเป็นยุคที่เศรษฐกิจขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

Government Smart Box คือการนำเทคโนโลยี ดิจิทัลมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร นำองค์ความรู้การเกษตรด้านพืชและเครื่องจักรกล การเกษตรของกรมวิชาการเกษตร ถ่ายทอดสู่เกษตรกรผ่าน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการและการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการ ให้บริการทางการเกษตร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่ เกษตรกรในพื้นที่และเครือข่าย

โดยกรมวิชาการเกษตรนำเสนอเรื่อง “รู้จริงเรื่องพืช กับกรมวิชาการเกษตร” ผ่านช่องทาง Smart Box และ Social media ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่องค์ความรู้ การเกษตรด้านพืชและเครื่องจักรกลการเกษตรสู่เกษตรกร ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย น่าสนใจ และตรงตามความต้องการ ของเกษตรกร

ดำเนินการรวบรวม สังเคราะห์องค์ความรู้การเกษตร ด้านพืชและเครื่องจักรกลการเกษตร พัฒนาแอปพลิเคชัน ติดตั้ง Government Smart Box และประเมินผล การใช้งาน ซึ่งผู้ใช้งานส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการใช้งาน ในระดับมาก

ทั้งหมดนี้คือผลงานวิจัยเด่น ผลงานเด่น ปี 2558 – 2559 จำนวน 32 ผลงาน ของกรมวิชาการเกษตร สำหรับ ในปีต่อไปจะมีผลงานเรื่องอะไรบ้าง โปรดติดตาม

สารเคมี ทางการเกษตรคือ วัตถุอันตราย?

ก่อนอื่นขอถือโอกาสนี้สวัสดีปีใหม่ท่านผู้อ่านทุกท่าน ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั่วสากลโลก จงดลบันดาลให้ทุกท่านมีสุขภาพกายใจที่แข็งแรง สุขสมพลัง สุขสมความดี และมีความปรารถนาดีให้แก่กันตลอดไป สังคมจะมีคุณภาพ คงต้องเริ่มจากการสร้างคนซึ่งเป็นหน่วยย่อยของสังคม ให้มีคุณภาพเสียก่อน และคงจะเริ่มจากที่ใครไม่ได้ ถ้าไม่เริ่มที่ตัวของเราเอง

เมื่อกกล่าวถึงเรื่องคุณภาพ สิ่งที่เป็นกังวลอยู่ในปัจจุบันคือ ปัญหาเรื่องคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาจากสารเคมี ตกค้างทั้งในสิ่งแวดล้อมและในอาหารที่รับประทานเข้าไป อันจะส่งผลต่อปัญหาสุขภาพที่ตามมา และสารเคมีทางการเกษตรก็ได้ ตกเป็นจำเลยของสังคมมาโดยตลอด ช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีที่แล้ว มีการวิจารณ์และออกมาให้ข้อมูลอย่างกว้างขวาง ต่อสาธารณะจากฝ่ายที่เห็นว่าพิษของสารเคมีทางการเกษตร เป็นอันตรายรุนแรงต่อสุขภาพของประชาชน และมีผลตกค้างใน สิ่งแวดล้อม สารเคมีทางการเกษตรบางชนิดถึงเวลาที่จะต้อง ยกเลิกการอนุญาตให้ใช้ภายในประเทศกันเลยทีเดียว จนเกิด กระแสต่อต้านขึ้นในสังคม ในขณะที่บางกระแสก็ให้ความเห็น ต่างออกไป โดยยังเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องใช้สารเคมีดังกล่าว

ประชาชนอย่างเรา ๆ ท่าน ๆ ที่ยืนอยู่ตรงกลางได้แต่หันมองกัน เล็กเล็ก ไม่ทราบว่าจะเชื่อฝั่งไหนดี

“อีคชอง” ฉบับต้นปี 2561 จึงขอนำท่านผู้อ่านติดตาม และทำความเข้าใจต่อสถานการณ์ของสารเคมีทางการเกษตรที่เขาเรียกกันว่า “วัตถุอันตรายทางการเกษตร” เป็นอย่างไร โปรดติดตาม

วัตถุอันตราย?

การควบคุมวัตถุอันตรายทางการเกษตร อยู่ภายใต้ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไข เพิ่มเติม พระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติขึ้นเพื่อสนองตอบต่อการ ควบคุมวัตถุอันตรายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมี การนำวัตถุอันตรายมาใช้ในกิจการประเภทต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก และวัตถุอันตรายบางชนิดก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงแก่ มนุษย์ สัตว์ พืช ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมได้ แม้ว่าเดิมจะมี กฎหมายที่ใช้ควบคุมวัตถุที่ก่อให้เกิดอันตรายอยู่บ้างก็ตาม แต่ กฎหมายที่มีก่อนหน้านั้นมีด้วยกันหลายฉบับ ต่างยุค ต่างสมัย ทำให้บทบัญญัติแตกต่างกัน รวมทั้งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ ของหลายหน่วยงาน และยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ จึงได้มีการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวัตถุมีพิษ โดยขยายขอบเขตให้ครอบคลุมวัตถุอันตรายทุกชนิด และกำหนดวิธีการควบคุมให้เหมาะสมมากขึ้น พร้อมทั้งจัดระบบบริหารให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2535 และมีกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้รับผิดชอบหลัก

วัตถุอันตราย ตามความหมายในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 หมายถึง วัตถุที่มีคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง และวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ และสิ่งแวดล้อม

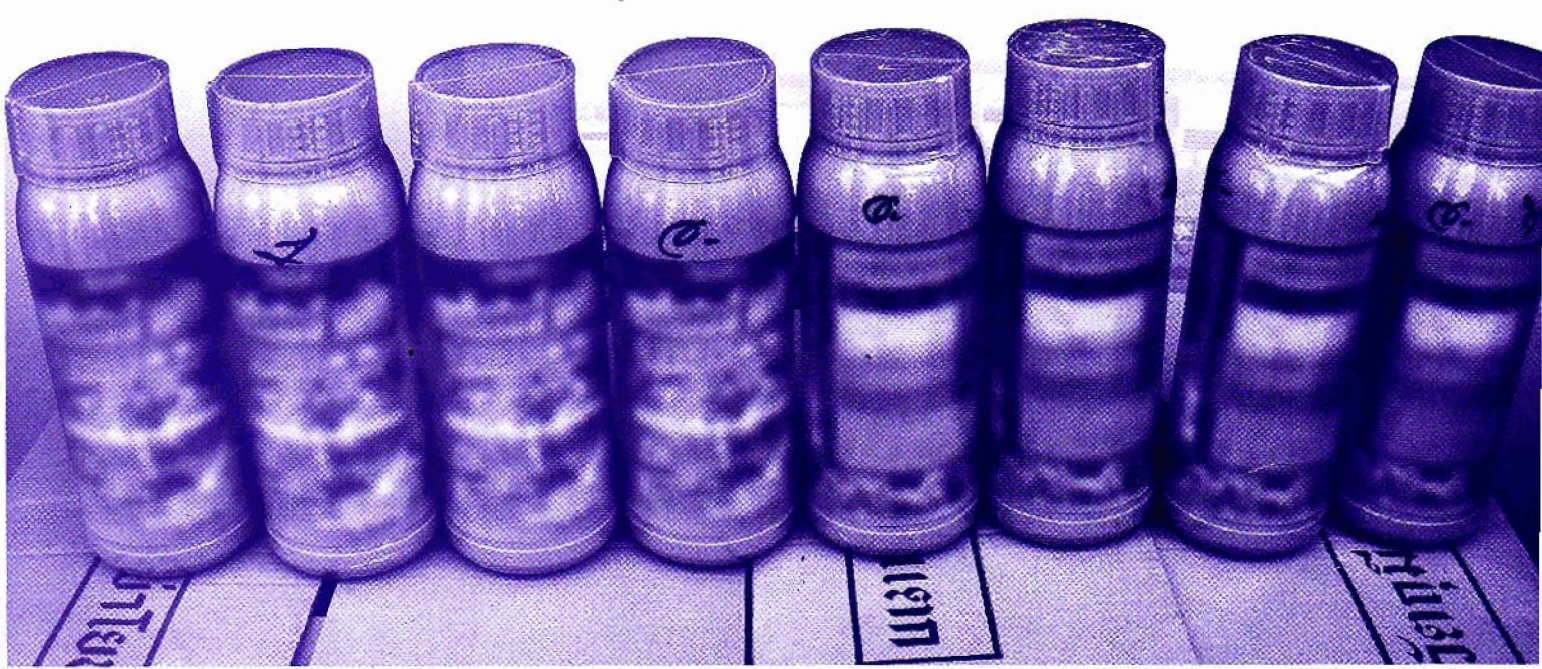
สำหรับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมวัตถุอันตรายที่ใช้ทางการเกษตร ประกอบด้วย สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ผลិតภัณฑ์ที่ใช้ควบคุมการเจริญเติบโตของพืช และวัตถุอันตรายที่ใช้ในการประมง ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้สามารถควบคุมวัตถุอันตรายดังกล่าวได้ตามความจำเป็น โดยจำแนกวัตถุอันตรายออกเป็น 4 ชนิด กล่าวคือ วัตถุอันตรายชนิดที่ 1 หมายถึง วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ซึ่งกำกับดูแลโดยผู้ประกอบการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่วางไว้โดยไม่ต้องขออนุญาต และแจ้งการประกอบกิจการล่วงหน้า โดยวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบในปัจจุบันไม่มีการจัดไว้ในกลุ่มดังกล่าว ส่วนวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 หมายถึง วัตถุอันตรายที่การผลิต

การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด โดยต้องแจ้งประกอบกิจการล่วงหน้าและต้องขอขึ้นทะเบียน แต่ไม่ต้องขออนุญาตประกอบกิจการ ซึ่งมีการควบคุมมากกว่าชนิดที่ 1 โดยในกลุ่มนี้มีวัตถุอันตรายทางการเกษตร ได้แก่ BT NPV สารสกัดจากสะเดา ไล่เดือนผอยที่ใช้กำจัดแมลง และ White Oil เป็นต้น

สำหรับวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 หมายถึง วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องได้รับใบอนุญาต ควบคุมโดยการขึ้นทะเบียนและขออนุญาตประกอบกิจการตามลักษณะ ได้แก่ การนำเข้า การส่งออก การผลิต การมีไว้ในครอบครอง ซึ่งหมายถึง มีไว้เพื่อขาย การเก็บรักษา การใช้ และการรับจ้าง ซึ่งสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ในประเทศไทยส่วนใหญ่จะจัดอยู่ในกลุ่มดังกล่าว

ในขณะที่วัตถุอันตรายชนิดที่ 4 หมายถึง วัตถุอันตรายที่ห้ามมิให้มีการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง ควบคุมโดยการห้ามประกอบกิจการใด ๆ ได้แก่ สารซึ่งเป็นอันตรายและห้ามใช้สำหรับในสวนที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ ได้ประกาศให้สารเคมีทางการเกษตรเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 จำนวนทั้งสิ้น 98 รายการ

ระบบการควบคุมวัตถุอันตรายตามนัยแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ การควบคุมด้วยการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย การควบคุมด้วยการอนุญาต ซึ่งผู้ที่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนแล้ว ต้องขออนุญาตในการนำเข้า ส่งออก ผลิต และมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 และการควบคุมหลังการขึ้นทะเบียนและการอนุญาต ซึ่งเป็นการกำกับดูแลให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย ทั้งนี้

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกประกาศกำหนดให้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชทุกชนิดเป็นวัตถุอันตรายทางการเกษตรชนิดที่ 2 3 และ 4 ที่ต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งการผลิตหรือการนำเข้าซึ่งวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 หรือ 3 จะต้องนำมาขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนและเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนแล้วจึงจะผลิตหรือนำเข้าได้ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนในการดำเนินการขึ้นทะเบียนไว้คือ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าต้องยื่นคำขอขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การทดลองเบื้องต้นเพื่อทราบประสิทธิภาพและข้อมูลพิษเฉียบพลัน ขั้นตอนที่ 2 การทดลองชั่วคราวเพื่อสาธิตการใช้และข้อมูลพิษระยะปานกลาง และขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลขั้นสุดท้ายเพื่อรับการขึ้นทะเบียนโดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะประเมินผลการทดลองความปลอดภัยต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมเพียงพอต่อการใช้ ซึ่งรวมทั้งพิษเรื้อรังระยะยาว (2 ปี) ต่อสัตว์ทดลอง

คณะกรรมาการ

องค์ประกอบของคณะกรรมการวัตถุอันตรายในพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานกรรมการ ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสิบคนเป็นกรรมการ และอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนกรมธุรกิจพลังงาน ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นเลขานุการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเคมี วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ หรือกฎหมาย และอย่างน้อยห้าคนให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนขององค์การสาธารณประโยชน์และมีประสบการณ์ การดำเนินการคุ้มครองสุขอนามัย ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านการเกษตรกรรมยั่งยืน ด้านการจัดการปัญหาวัตถุอันตราย ในท้องถิ่น หรือด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว

มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และเมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

คณะกรรมการวัตถุอันตรายดังกล่าว ทำหน้าที่ในการกำหนดปริมาณองค์ประกอบ คุณสมบัติ และสิ่งเจือปน ภาชนะบรรจุ วิธีตรวจและทดสอบภาชนะ ฉลาก การผลิต การนำเข้า การส่งออก การขาย การขนส่ง การเก็บรักษา การกำจัด การทำลาย การปฏิบัติกับภาชนะของวัตถุอันตราย การให้แจ้งข้อเท็จจริง การให้ส่งตัวอย่าง หรือการอื่นใดเกี่ยวกับวัตถุอันตราย เพื่อควบคุม ป้องกัน บรรเทา หรือระงับอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงสนธิสัญญา และข้อผูกพันระหว่างประเทศประกอบด้วย รวมทั้งกำหนดให้มีการดำเนินการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย และให้มีการประกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย ชีวิต หรือทรัพย์สิน ซึ่งเกิดจากการประกอบกิจการ และกำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือบุคลากรเฉพาะรับผิดชอบในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งผู้เชี่ยวชาญหรือบุคลากรเฉพาะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบกำหนดโดยความเห็นของคณะกรรมการที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตลอดจนต้องรับผิดชอบกรณีเกิดปัญหาขึ้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าไม่มีส่วนรู้เห็นกับเหตุการณ์ดังกล่าว การกำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาให้คำแนะนำ และควบคุมการประกอบกิจการวัตถุอันตราย รวมทั้งการประกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม สุขอนามัย ชีวิต หรือทรัพย์สินจากการประกอบกิจการดังกล่าว ได้ให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 51 ควบคุมโฆษณาวัตถุอันตรายทางการเกษตรให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคด้วย

กล่าวโดยสรุปแล้ว มาตรการควบคุมวัตถุอันตรายทางการเกษตรของกรมวิชาการเกษตร ประกอบด้วย การขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย เพื่อเลือกใช้วัตถุอันตรายที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัย โดยใบอนุญาตขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย มีอายุ 6 ปี กำหนดให้มีการขออนุญาตประกอบกิจการ เพื่อควบคุมการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการมีไว้ในครอบครอง และการควบคุมหลักการได้รับการขึ้นทะเบียนและการอนุญาต ได้แก่ การควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และการดำเนินคดีต่อผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย

ภายใต้คณะกรรมการวัตถุอันตราย ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมารองรับการปฏิบัติงานตามกฎหมายหลายคณะด้วยกัน แต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวัตถุอันตรายทางการเกษตร มีคณะอนุกรรมการที่สำคัญ 3 คณะ คือ คณะอนุกรรมการพิจารณาข้อมูลและกลั่นกรองความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ คณะอนุกรรมการพิจารณาการร่างกฎ

กระทรวงและประกาศกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายทางการเกษตร โดยที่คณะกรรมการแต่ละคณะสามารถตั้งคณะทำงานมารับการปฏิบัติงานในแต่ละด้านได้ด้วย

สำหรับคณะกรรมการพิจารณาข้อมูลและกลั่นกรองความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ เป็นคณะกรรมการที่คณะกรรมการวัตถุอันตรายแต่งตั้งขึ้นเพื่อให้ทำหน้าที่เสนอความเห็น และปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับการจัดประเภทและชนิดของวัตถุอันตรายต่อคณะกรรมการวัตถุอันตราย พิจารณา ศึกษา ทบทวนความเป็นอันตรายของสารต่าง ๆ ที่จะประกาศ ระบุชื่อ ชนิด เป็นวัตถุอันตราย รวมทั้งหน่วยงานผู้รับผิดชอบ เช่น ประเมินค่าข้อมูลด้านพิษวิทยาและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมทั้งให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการวัตถุอันตรายเกี่ยวกับความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ และปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการวัตถุอันตรายมอบหมาย

ส่วนคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 มีหน้าที่ยกร่างกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 พิจารณากลั่นกรองและให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวงหรือประกาศกระทรวงที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบเสนอต่อคณะกรรมการวัตถุอันตราย ตลอดจนให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ต่อคณะกรรมการวัตถุอันตรายและปฏิบัติการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการวัตถุอันตรายมอบหมาย

คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายทางการเกษตร มีหน้าที่เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอันจำเป็น ตลอดจนขั้นตอนในการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายทางการเกษตร พิจารณาแผนการทดลองเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตร ติดตามดูแลผลการทดลอง การประเมินผล และรับรองผลการทดลองของผู้ประสงค์จะขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายทางการเกษตร ตลอดจนพิจารณาความถูกต้องของฉลากวัตถุอันตรายที่ใช้ในทางการเกษตร ให้ความเห็นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายที่ใช้ในทางการเกษตร เสนอความเห็นเกี่ยวกับการเพิกถอนทะเบียนวัตถุอันตรายที่มีปัญหาภายหลังการพิจารณาขึ้นทะเบียนแล้ว รวมทั้งการห้ามใช้ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการวัตถุอันตรายกำหนด ทั้งนี้ยังให้คณะกรรมการชุดดังกล่าวสามารถแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามความจำเป็นโดยได้แต่งตั้งคณะทำงาน 3 คณะ คือ คณะทำงานเพื่อประเมินเอกสารข้อมูลพิษวิทยาและพิษตกค้างของวัตถุอันตรายทางการเกษตรเพื่อการขึ้นทะเบียน มีผู้อำนวยการกองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร (กปผ.) เป็นประธานคณะทำงาน และผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยวัตถุ มีพิษการเกษตรเป็นเลขานุการ คณะทำงานเพื่อพิจารณาชีวภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ธรรมชาติจากพืชที่ใช้ควบคุมศัตรูพืช มีผู้อำนวยการสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร (สคว.) เป็นประธาน และนักวิชาการชำนาญการพิเศษ กลุ่มควบคุมวัตถุอันตรายเป็นเลขานุการ คณะทำงานชุดสุดท้าย คือ คณะทำงานดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุอันตรายที่ต้องเฝ้าระวัง ซึ่งมีอธิบดีกรมวิชาการเกษตรเป็นประธาน และนักวิชาการชำนาญการพิเศษ กลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สคว. เป็นเลขานุการ

ส่วนคณะทำงานดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุอันตรายที่เผ่าระวัง มีหน้าที่ศึกษา ติดตาม และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นพิษ พิษตกค้าง และผลกระทบจากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนแล้ว เสนอชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ควรจัดเข้าอยู่ในรายการเผ่าระวังการใช้ กำหนดระยะเวลาการเผ่าระวังการใช้ กำหนดเรื่องเกี่ยวกับวัตถุอันตรายและผลกระทบที่ต้องเผ่าระวัง รวมทั้งเสนอผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลหรือศึกษาวิจัย ประเมินความเป็นอันตรายและผลกระทบภายหลังจากการเผ่าระวัง เพื่อเสนอห้ามใช้หรือจำกัดการใช้ต่อคณะอนุกรรมการฯ และปฏิบัติงานอื่นที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย

สารเคมีทางการเกษตร?

จากข้อมูลของสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร พบว่าสัดส่วนการนำเข้าสารสำคัญ (active ingredient) ของวัตถุอันตรายทางการเกษตร ลำดับ 1 คือ กลุ่มของสารกำจัดวัชพืช ซึ่งพาราควอต (Paraquat dichloride) และไกลโฟเซต (Glyphosate-isopropylammonium) สารที่กำลังอยู่ในกระแสจัดเป็นสารกลุ่มดังกล่าวด้วย มีสัดส่วนการนำเข้าเมื่อเทียบกับสารประเภทอื่นระหว่างปี 2557 - 2560 สูงถึงร้อยละ 81.44, 81.57, 79.94 และ 77.74 ตามลำดับ รองลงมาคือ กลุ่มของสารป้องกันและกำจัดโรคพืช มีสัดส่วนการนำเข้าระหว่างปี 2557 - 2560 คิดเป็นร้อยละ 8.44, 8.91, 9.43 และ 11.78 ตามลำดับ ลำดับที่ 3 คือ กลุ่มของสารกำจัดแมลง ซึ่งคลอร์ไพริฟอส (Chlorpyrifos) สารที่อยู่ในกระแสเช่นกัน จัดอยู่ในกลุ่มดังกล่าว โดยมีสัดส่วนการนำเข้าสารกลุ่มนี้ระหว่างปี 2557 - 2560 คิดเป็นร้อยละ 7.56, 6.82, 8.11 และ 8.21 ตามลำดับ ในขณะที่สัดส่วนการนำเข้าสารชีวภัณฑ์เพื่อกำจัดศัตรูพืช (Microbial Pesticides) ในช่วงเวลาเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 0.13, 0.11, 0.16 และ 0.11 ของการนำเข้าสารสำคัญทั้งหมด ตามลำดับ

ประเด็นที่สนใจประเด็นหนึ่ง คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนปัญหาการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่มีความเสี่ยงสูงได้เสนอแนวทางการลด ละ เลิก การใช้พาราควอต คลอร์ไพริฟอส และไกลโฟเซต ซึ่งได้เสนอกรอบในการดำเนินการของสาร

แต่ละชนิด กล่าวคือ พาราควอต กำหนดแผนการยกเลิกการใช้ในวันที่ 1 ธันวาคม 2562 โดยกำหนดปริมาณการนำเข้า การเผ่าระวังการตกค้างในผลผลิตและสิ่งแวดล้อม และการให้ผู้นำเข้ารายงานปริมาณการนำเข้า ปริมาณการขาย และปริมาณคงค้าง เช่นเดียวกับแผนการยกเลิกการใช้คลอร์ไพริฟอส ซึ่งกำหนดกรอบการดำเนินการเช่นเดียวกับพาราควอต ส่วนไกลโฟเซตยังไม่ได้กำหนดแผนการยกเลิกการใช้ที่แน่นอน แต่ได้เสนอแนวทางให้จำกัดพื้นที่การใช้ กำหนดปริมาณการนำเข้า ระบบการแจ้งพื้นที่ที่นำไปจำหน่าย กำหนดกลไกในการควบคุมผู้ใช้งาน ปรับปรุงฉลากให้ระบุพื้นที่ห้ามใช้ และการควบคุมการโฆษณา

ผลจากการแสดงท่าทีต่อสารเคมีทางการเกษตรทั้ง 3 ชนิดก่อให้เกิดผลกระทบที่ตามมา คือ ผู้นำเข้าเร่งนำเข้าสารเคมีทางการเกษตรกลุ่มดังกล่าวเข้ามาในประเทศ โดยเมื่อพิจารณาจากสถิติการนำเข้าสารสำคัญ พบว่าในกลุ่มของสารกำจัดวัชพืช ซึ่งพาราควอตและไกลโฟเซตอยู่ในกลุ่มดังกล่าว ปริมาณการนำเข้าในปี 2560 พุ่งสูงถึง 79,391 ตัน ในขณะที่ปี 2559 ปริมาณการนำเข้าอยู่ที่ 67,456 ตัน เพิ่มขึ้น 11,935 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 17.69 ของปี 2559 เช่นเดียวกับกลุ่มสารป้องกันและกำจัดโรคพืช พบว่าในปี 2559 มีการนำเข้าสารสำคัญในกลุ่มนี้

7,958 ตัน แต่ในปี 2560 ปริมาณการนำเข้าเพิ่มเป็น 12,029 ตัน หรือเพิ่มขึ้น 4,071 ตัน คิดเป็นร้อยละ 51.16 ของปีก่อน โดยที่สภาพการระบาดของโรคพืชไม่ได้แตกต่างจากปีก่อน ๆ เท่าไรนัก จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจและควรติดตามอย่างใกล้ชิดในปีใหม่นี้

สำหรับพาราควอต ถูกค้นพบในปี พ.ศ. 2498 เป็นสารกำจัดวัชพืชในกลุ่ม bipyridinium หรือ bipyridilium โครงสร้างที่เป็นประจุบวกจะมีน้ำหนักโมเลกุล 186.261 กรัม/โมเลกุล และหากอยู่รูปของเกลือไดคลอไรด์ จะมีน้ำหนักโมเลกุล 257.16 กรัม/โมเลกุล เป็นสารที่ไม่ระเหย มีค่าความดันไอ 1×10^4 Pa ละลายน้ำได้ดีมาก 620,000 มิลลิกรัม/ลิตร ที่ 25 องศาเซลเซียส ไม่ละลายใน ethanol แต่สามารถละลายใน acetone ได้เล็กน้อย สามารถสลายตัวด้วยแสง UV และจุลินทรีย์ในดิน ไม่มีการเคลื่อนย้ายในพืช และไม่สามารถซึมเข้าสู่รากพืชได้ในสภาพที่มีแดดจัด พาราควอตจะสลายตัวร้อยละ 50 ภายใน 34 - 46 วัน สารที่เกิดจากการสลายตัว คือ N-methyl isonicotinic acid (4-carboxy-1-methylpyridinium) สารดังกล่าวมีค่า LD50 ทางปาก เท่ากับ 5,000 มิลลิกรัม/กิโลกรัม จัดเป็นสารที่มีค่าความเป็นพิษต่ำ เริ่มจำหน่ายครั้งแรกที่ประเทศมาเลเซียในปี พ.ศ. 2505 ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสารกำจัดวัชพืชในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกราว 85 ประเทศ ใช้กับพืชมากกว่า 100 ชนิด ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยยังมีการขึ้นทะเบียนสารดังกล่าวอยู่ ลักษณะการทำลายของพาราควอตเป็นสารกำจัดวัชพืชแบบไม่เลือกทำลายชนิดสัมผัส ใช้ฉีดพ่นทางใบหลังวัชพืชงอก ซึมสู่เนื้อเยื่อสีเขียวของเซลล์พืชได้เร็ว ไม่ทำลายส่วนที่เป็นสีน้ำตาลของพืช ทนทานต่อการชะล้างโดยฝน มีการใช้อย่างแพร่หลายในพืชไร่ ไม้ผล ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน ตลอดจนใช้ควบคุมวัชพืชบนพื้นที่การเกษตรด้วย องค์การอนามัยโลกได้สรุปไว้ในปี 1984 ว่าหากใช้ตามคำแนะนำที่ระบุไว้ในฉลาก ระดับสารตกค้างในพืช อาหาร และน้ำดื่ม จะไม่เกิดอันตรายต่อสุขภาพเด็กและประชาชนทั่วไป

และในปี 1997 US EPA ของสหรัฐอเมริกา ได้รายงานว่าการใช้พาราควอตตามคำแนะนำไม่เกิดผลกระทบต่อคนและสิ่งมีชีวิตอื่น ซึ่งพาราควอตเป็นพืชต่ำต่อผึ้ง มีความเป็นพิษเล็กน้อยต่อปลา เป็นพิษปานกลางต่อคน และไม่มีผลกระทบต่อไส้เดือนดิน

ส่วนคลอโรไพริฟอส เป็นสารกำจัดแมลงอยู่ในกลุ่ม organophosphate สูตรเคมีคือ $C_9H_{11}Cl_2NO_2PS$ ถูกพัฒนาขึ้นโดยนักวิทยาศาสตร์ของบริษัท Dow Chemical และ Dow Agro Science วางจำหน่ายในยุคเดียวกับพาราควอต มีคุณสมบัติกำจัดแมลงได้หลายชนิดและกว้างขวาง ทั้งถูกตัวตาย กินตาย ซึมผ่านใบ หรือเป็นไอระเหย ได้รับการขึ้นทะเบียนให้ใช้กว่า 100 ประเทศทั่วโลก มีค่า LD50 ทางปาก 96 มิลลิกรัม/กิโลกรัม ซึ่งจัดความเป็นพิษตามมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (WHO) อยู่ในระดับ 2 มีค่าความเป็นพิษปานกลาง สัญลักษณ์แฉกสีเหลือง ค่าเฉลี่ยครึ่งชีวิตของคลอโรไพริฟอสในพื้นที่เพาะปลูกอยู่ที่ 1 - 14 วัน ที่ผิวดิน และ 30 - 60 วัน ที่ระดับชั้นดินที่ลึกลงไป ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรให้ใช้สารคลอโรไพริฟอสในการกำจัดหนอนเจาะสมอฝ้าย เสี้ยนดิน เพลี้ยอ่อน เพลี้ยจักจั่น ตัวงวงมันเทศ มีเสี้ยวข้าวเปลือก ตัวงวงข้าว ตัวงวงข้าวโพด มอดแป้ง มอดสยาม หนอนเจาะลำต้น หนอนเจาะฝัก หนอนหน้าแมว หนอนร่านโพเนตา แมลงดำหนาม และตัวงวงในกล้วย พืชที่แนะนำให้ใช้ ได้แก่ ถั่วเหลือง ถั่วลิสง มันเทศ ข้าวเปลือกที่ใช้ทำพันธุ์ นุ่น ปาล์ม น้ำมัน มะพร้าว และกล้วย โดยไม่มีคำแนะนำให้ใช้ในกลุ่มพืชผักและผลไม้ แต่อย่างไรก็ตามคลอโรไพริฟอสยังเป็นพิษต่อปลา ต้องระมัดระวังการชะล้างลงสู่แหล่งน้ำ รวมทั้งเป็นพิษต่อผึ้ง จึงห้ามใช้ในระยะที่พืชมีดอกกำลังบาน และมีความเป็นพิษต่อตัวทำและตัวเบียน จึงต้องใช้อย่างระมัดระวัง โดยระยะปลอดภัยหลังการใช้สารต้องเว้นระยะเวลาก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตหลังพ่นสารครั้งสุดท้าย 7 - 14 วัน เป็นอย่างน้อย

ในส่วนของไกลโฟเซต (Glyphosate) หรือ N-(ฟอสโฟโนเมทิล) ไกลซีน เป็นสารกำจัดวัชพืช ใช้ได้ทั้งในพื้นที่ที่ทำการเกษตรและพื้นที่ที่ไม่ได้ทำการเกษตร สูตรโมเลกุล คือ $C_3H_8NO_5P$ น้ำหนักโมเลกุล เท่ากับ 169.07 จุดเดือดอยู่ที่ 109 องศาเซลเซียส สามารถละลายน้ำได้ร้อยละ 1.2 ที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส เป็นสารที่ใช้ทางใบ ควบคุมวัชพืชแบบหลังงอก และไม่เลือกทำลาย สามารถควบคุมวัชพืชพวกวงศ์หญ้า วัชพืชใบกว้างปีเดียว และวัชพืชข้ามปี พวกหญ้าคา ตลอดจนพวกวัชพืชไม้พุ่มเยื่อแข็ง เช่น ไมยราบยักษ์ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นพืชรุนแรงกับวัชพืชพวกวงศ์หญ้าปีเดียว สารสามารถดูดซึมเข้าทางใบหรือส่วนที่มีสีเขียวอื่น ๆ ภายหลังฉีดพ่นสารออกฤทธิ์จะเคลื่อนย้ายหรือถูกดูดซึมเข้าสู่ท่อลำเลียงอาหารไปยังส่วนต่าง ๆ ของต้นพืชแล้วทำลายจุดเจริญของพืชทั้งส่วนยอดและราก จัดเป็นสารกำจัดวัชพืชที่มีปริมาณการใช้งานมากที่สุดในสหรัฐอเมริกา บริษัท

ทศวรรษ 1970 ในชื่อการค้า ราวด์อัฟ (Roundup) ในปัจจุบันบริษัทมอนซานโตได้พัฒนาพืชที่ผ่านการตัดแต่งพันธุกรรมให้สามารถทนทานต่อไกลโฟเซตได้ เช่น ถั่วเหลือง ข้าวโพด ถั่วอัลฟัลฟา ข้าวฟ่าง คาโนลา ทำให้สามารถฉีดพ่นไกลโฟเซตเพื่อทำลายวัชพืชโดยไม่ทำลายพืชผล เพิ่มความสะดวกและลดค่าใช้จ่ายในการจัดการ ใช้ชื่อการค้าว่า พืชราวด์อัฟ เรดดี้ (Roundup Ready Trait) ทั้งนี้สิทธิบัตรที่บริษัทมอนซานโต

ได้รับนั้นมีผลคุ้มครองถึงปี ค.ศ. 2000 ปัจจุบันผู้ผลิตรายอื่นจึงสามารถผลิตและจำหน่ายไกลโฟเซตในท้องตลาดได้ในชื่อทางการค้าต่าง ๆ กัน

การใช้สารเคมีทางการเกษตรเหล่านี้ ผู้ใช้ต้องปฏิบัติตามให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการป้องกันอันตรายจากสารเคมีทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นการสวมถุงมือ ใส่หน้ากาก แต่งกายรัดกุม ฉีดพ่นเหนือลม ระวังไม่ให้สารเคมีเข้าตา จมูก และปาก ชำระล้างร่างกายให้สะอาดทุกครั้งหลังการใช้สารดังกล่าว ห้ามคนหรือสัตว์เข้าไปในบริเวณที่ใช้สารอย่างน้อย 24 ชั่วโมง เป็นต้น ต้องใช้ตามวิธีและอัตราที่ระบุไว้ในฉลากเท่านั้น ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากที่ผู้ใช้จะต้องศึกษาเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เช่นเดียวกับเจ้าของผลิตภัณฑ์จะต้องมีความรับผิดชอบต่องานผลิตภัณฑ์ของตน ไม่แนะนำการใช้ที่ผิดไปจากฉลาก และให้ความรู้ ข้อเท็จจริงแก่เกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรถูกต้อง การห้ามใช้สารเคมีทางการเกษตรใด ๆ อาจจะไม่ใช่ประเด็นที่สำคัญ หากผู้เกี่ยวข้องเคร่งครัดต่อการใช้สารเคมีทางการเกษตรให้เป็นไปตามหลักวิชาการและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง

แต่....ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่

(ขอบคุณ : สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร สมาคมวิทยาการวัชพืชแห่งประเทศไทย ศ.ดร.รังสิต สุวรรณมรรคา คุณสุเทพ สหายา/ข้อมูล)

ค่าทางสถิติของ

กองบรรณาธิการจดหมายข่าวผลิใบฯ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
E-mail: asuwannakoot@hotmail.com

พบกันใหม่ฉบับหน้า
สวัสดิ์ปีใหม่...อังคณา

ลำดับ	ประเภท	2557	2558	2559	2560
1	สารกำจัดแมลง	5,987	5,385	6,840	8,390
2	สารป้องกันและกำจัดโรคพืช	6,682	7,040	7,958	12,029
3	สารกำจัดวัชพืช	64,429	64,445	67,456	79,391
4	สารกำจัดไร	736	665	603	608
5	สารกำจัดหนู	108	195	139	90
6	สารควบคุมการเจริญเติบโตของพืช	292	417	557	828
7	สารกำจัดหอยและหอยทาก	22	25	21	108
8	สารรมควันพืช	851	830	804	674
9	สารกำจัดไส้เดือนฝอย	ns	ns	0	0
10	สารชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช	106	87	137	112
รวม		79,108	79,003	84,379	102,119

ที่มา : สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร (2561)
หมายเหตุ : ns ปริมาณน้อยมาก (ต่ำกว่า 10 กิโลกรัม)

เชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อำนวยความสะดวกประชาชน

สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ได้กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามแนวทางบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและบริการภาครัฐ โดยสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) หรือ สรอ. ได้จัดทำโครงการลดสำเนากระดาษเพื่อบริการประชาชนนำร่อง 7 กระทรวง เพื่อปรับปรุงบริการภาครัฐที่ประชาชนสามารถขอรับบริการโดยไม่จำเป็นต้องยื่นสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้าน ซึ่งกรมวิชาการเกษตร ได้เข้าร่วมโครงการด้วยการปรับปรุงระบบตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP ฟิช และระบบตรวจรับรองแหล่งผลิตฟิชอินทรีย์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้รองรับการให้บริการแบบ Smart Service

กรมวิชาการเกษตรได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าฐานข้อมูลทะเบียนกลางที่กรมการปกครองได้ให้ความอนุเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางด้วยระบบคอมพิวเตอร์ในการให้บริการประชาชน โดยกรมวิชาการเกษตรได้รับ

คำแนะนำจากกรมการปกครองในการแลกเปลี่ยนสนับสนุนข้อมูลตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อประโยชน์แก่ภาครัฐและภาคสังคมโดยรวมตลอดไป

จากสิ่งที่กล่าวมาเบื้องต้น เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 11 มกราคม 2561 ที่ผ่านมา กรมวิชาการเกษตรได้จัดให้มีพิธีลงนามระหว่างกรมวิชาการเกษตรกับกรมการปกครอง โดยทั้งสองหน่วยงานได้ลงนามความร่วมมือในบันทึกข้อตกลง 2 ฉบับ คือ บันทึกข้อตกลงการขอใช้ประโยชน์ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยวิธีบริการข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Counter Service) และข้อตกลงการขอใช้โปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน ซึ่งลงนามโดยนางสาวศิริพร บุญชู รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร และนายชำนาญวิทย์ เตรัตน์ รองอธิบดีกรมการปกครอง

ก่อนการลงนามนางสาวศิริพร บุญชู รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์และแนวทางการร่วมมือ

ในบันทึกข้อตกลงว่า ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ให้ทุกหน่วยงานราชการภายใต้สังกัดของรัฐบาล ดำเนินการตามแนวทางการบูรณาการฐานข้อมูลบัตรประชาชน และการบริการภาครัฐ โดยให้สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ จัดทำโครงการลดสำเนากระดาษเพื่อบริการประชาชนนำร่องใน 7 กระทรวง เพื่อปรับปรุงการบริการภาครัฐที่ประชาชนสามารถ ขอรับบริการโดยไม่จำเป็นต้องยื่นสำเนาบัตรประชาชนหรือ สำเนาทะเบียนบ้านตามนโยบายรัฐบาล 4.0 ซึ่งเน้นให้หน่วยงาน ภาครัฐทำงานอย่างโปร่งใส เป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง ในการดำเนินงาน ซึ่งกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ในฐานะองค์กรที่รับผิดชอบในการพัฒนาและบริการ ด้านการเกษตร โดยมีค่านิยมในการทำงาน คือ “ซื่อสัตย์ โปร่งใส งานวิจัยมีคุณภาพ” ได้เข้าร่วมโครงการด้วยการปรับปรุงระบบ ตรวจสอบรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และระบบตรวจรับรองพืชอินทรีย์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่นเดียวกัน โดยให้การรับรองการบริการแบบ Smart Service

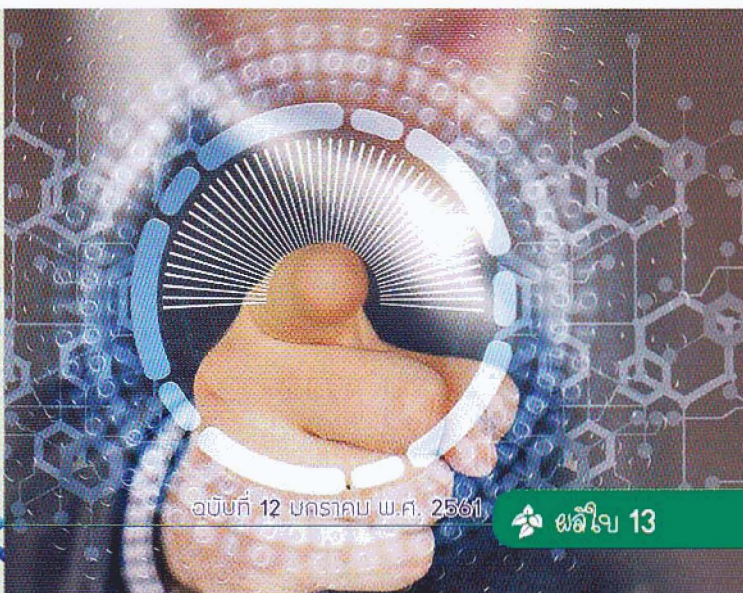
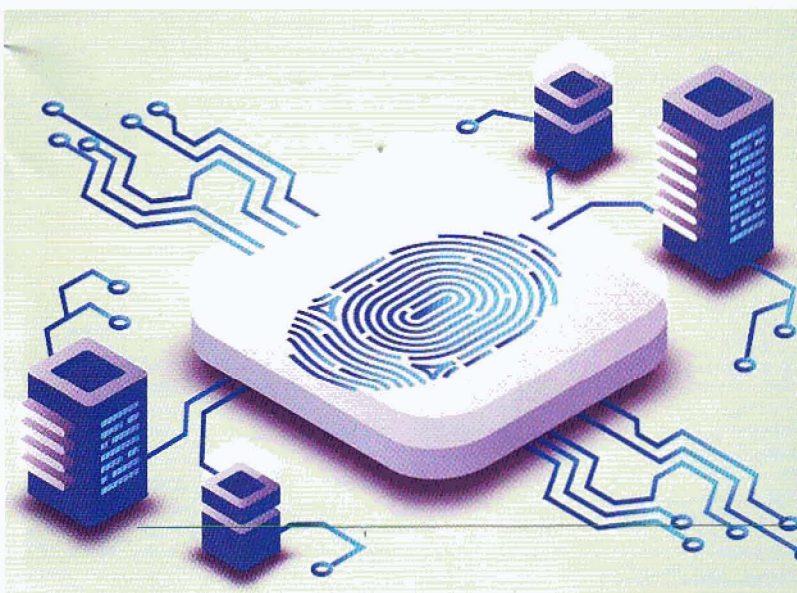
กรมวิชาการเกษตรเห็นว่าการทำความร่วมมือดังกล่าวจะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อฐานข้อมูลทะเบียนกลางที่กรมการ ปกครองได้ให้ความอนุเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ จากระบบฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์จากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์และระบบคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ ประชาชน โดยกรมวิชาการเกษตรได้รับความอนุเคราะห์จาก

กรมการปกครองในการแลกเปลี่ยนสนับสนุนข้อมูลตามที่ กฎหมายกำหนดเพื่อประโยชน์แก่ภาครัฐและภาคสังคม โดยรวมตลอดไป

ดังนั้น การลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ ในวันนี้ จะประกอบไปด้วยการลงนามความร่วมมือ 2 ฉบับ คือ บันทึกข้อตกลงการขอใช้ประโยชน์ข้อมูลทะเบียนประวัติ ราษฎรจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยวิธีบริการข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Counter Service) และข้อตกลงการขอใช้โปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจาก บัตรประจำตัวประชาชน ระหว่างกรมวิชาการเกษตรและ กรมการปกครอง

สุดท้ายนี้ กรมวิชาการเกษตรขอขอบคุณกรมการ ปกครองเป็นอย่างยิ่งที่เห็นความสำคัญในการบูรณาการและ การสร้างโอกาสความร่วมมือการพัฒนาระบบในรูปแบบงาน อื่น ๆ ที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในระบบการบริหาร การปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ประเทศชาติ รวมทั้งประชาชน และขอขอบคุณสำนักงาน รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) หรือ สรอ. ที่ได้กรุณา ให้การสนับสนุนงบประมาณและระบบคอมพิวเตอร์ในการ เชื่อมโยงข้อมูลร่วมกับกรมการปกครองทำให้มีการบูรณาการ และการทำงานร่วมกันในครั้งนี้

นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์ รองอธิบดีกรมการปกครอง ได้ กล่าวถึงวัตถุประสงค์และแนวทางการร่วมมือในบันทึกข้อตกลง

หน่วยงานตัวเองให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี ซึ่งจะครบกำหนด 1 ปี ภายในเดือนพฤศจิกายน 2561 หมายถึง หน่วยงานใดที่มีชื่ออยู่ใน 116 หน่วยงาน จะต้องทำข้อมูลที่มีอยู่ให้เป็นดิจิทัลให้หมด

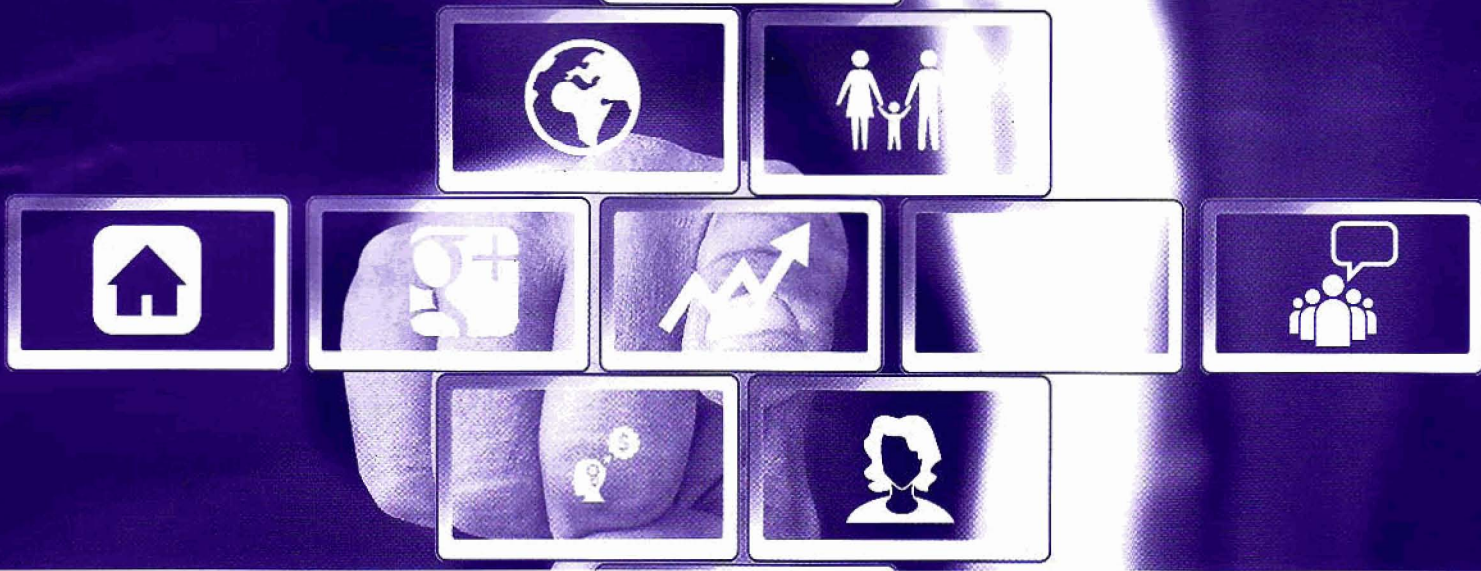
สำหรับหลักในการจัดทำจะต้องใช้หลักของเลข 13 หลัก เป็นดัชนีในการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูล เนื่องจากดัชนีเลข 13 หลัก นั้นประกอบด้วยฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ หากกรมวิชาการเกษตรมีฐานข้อมูลใบอนุญาต ใบอนุญาตต่าง ๆ ที่เกษตรกรมาขอรับรองจะผูกติดกับเลข 13 หลัก หลังจากนั้น หากประสงค์ จะประมวลข้อมูลจำนวนเกษตรกรที่มาขอใบอนุญาตจากกรม วิชาการเกษตรจำนวนก็ไป สามารถตรวจสอบด้วยเลข 13 หลัก รวมถึงการต่อใบอนุญาต คุณสมบัติขาดหรือครบ สามารถ ตรวจสอบด้วยเลข 13 หลักได้ทั้งสิ้น ทุกหน่วยงานที่มีความ ประสงค์จะเชื่อมใช้ข้อมูลจะต้องผูกด้วยเลข 13 หลัก หากต้องการ ทราบว่าเกษตรกรในแต่ละรายมีที่ดินทำกินหรือไม่ก็สามารถ ตรวจสอบได้ว่าที่ดินในแต่ละแปลงนั้นมีโฉนดที่ดินหรือไม่ มีที่ดิน ที่เช่าในพื้นที่ใดบ้าง หากแต่ละหน่วยงานทำข้อมูลที่ว่านี้สำเร็จ จะสามารถตรวจสอบได้ทั้งหมด สิ่งต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมานี้คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้ตามนโยบายของรัฐบาลที่พยายามให้ ประเทศไทยเป็นรัฐบาลดิจิทัล หรือ Thailand 4.0 นอกจากนี้ รัฐบาลได้วางเป็นหลักประกันเอาไว้ว่า อีก 20 ปี ทุกหน่วยงาน จะต้องมีข้อมูลเพื่อรองรับสิ่งที่จะเกิดขึ้น

กรมการปกครองจึงขอขอบคุณกรมวิชาการเกษตรที่ได้ เห็นความสำคัญที่ได้เข้ามาขับเคลื่อนโครงการด้วยกัน เกี่ยวกับ เรื่องดังกล่าว กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการ มาเป็นระยะเวลานานแล้ว และสามารถรวบรวมหน่วยงานได้กว่า 140 หน่วยงาน แต่ยังมีข้อติดขัดอยู่บางประการ จากระยะเวลา ที่ผ่านมาก ประมาณ 34 ปี ที่กรมการปกครองได้ดำเนินการรวบรวม ฐานข้อมูลของประชากรทั่วประเทศประมาณ 65 รายการ และมีข้อมูลบางประเภทที่ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมากเพื่อให้ได้ ข้อมูลนั้น ๆ หลังจากนั้นเพียงเราใช้ข้อมูลเพียงเลข 13 หลัก ข้อมูล ส่วนบุคคลต่าง ๆ จะขึ้นมาโดยอัตโนมัติและมีความถูกต้อง แม่นยำ แต่สิ่งที่สำคัญคือ ข้อมูลที่จะสามารถเชื่อมใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ ในอนาคตนั้นต้องเป็นข้อมูลดิจิทัลเท่านั้น

ว่า ในนามของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย มีความ ยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสมาร่วมลงนามข้อตกลงกับ กรมวิชาการเกษตร และมีความเห็นว่ากระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ได้เล็งเห็นความสำคัญว่ารัฐบาลต้องการให้เรานำข้อมูลที่ แต่ละหน่วยงานมีมาแลกเปลี่ยนเชื่อมใช้เพื่อประโยชน์ 2 ประการ คือ 1. เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ 2. เพื่อประโยชน์ใน การให้บริการแก่ประชาชน เพราะฉะนั้นเวลาที่เราได้มีการเชื่อม ใช้เลขประจำตัวประชาชน 13 หลักกับฐานข้อมูลจากทะเบียน ราษฎรจะได้ประโยชน์คือ จะมีฐานข้อมูลเพื่อประโยชน์ต่อ การพัฒนางานของกรมวิชาการเกษตร นอกจากนี้ยังสามารถ นำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงเพื่อประโยชน์ของการบริการภาครัฐ รัฐบาลได้กำหนดไว้ว่าให้ส่วนราชการต่าง ๆ รายงาน โดยเป็น มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560 ว่าหน่วยงาน ราชการใดต้องการใช้ฐานข้อมูลของส่วนราชการใด ให้รายงาน มาที่กระทรวงมหาดไทยภายใน 3 เดือน ซึ่งขณะนี้ได้หมดกรอบ ระยะเวลาไปแล้วเมื่อประมาณเดือนพฤศจิกายน 2560 นั้น ซึ่งกรมการปกครองได้รับรายงานจำนวนหน่วยงานที่แจ้งความ ประสงค์ขอใช้ข้อมูลถึง 116 ฐานข้อมูล สำหรับหน่วยงานที่ ได้ร้องขอในการใช้ฐานข้อมูลต้องกลับไปพัฒนาฐานข้อมูลของ

การลงนามความร่วมมือระหว่างกรมการปกครองกับ กรมวิชาการเกษตรในครั้งนี้ถือว่าเป็นนิมิตหมายอันดีที่ กรมวิชาการเกษตรได้เห็นถึงความสำคัญและเข้ามาเชื่อมใช้ ข้อมูล เพราะฉะนั้นหากมีการเชื่อมใช้มากเท่าใด บัตรประชาชน ของประชาชนจะมีค่ามากเท่านั้น ในอนาคตบัตรประชาชนจะใช้ แขนงเงินสด แขนงสิทธิต่าง ๆ ที่ประชาชนจะได้รับที่อยู่ข้อมูล ดิจิทัล เนื่องจากจะมีเครื่องอ่านบัตร หน่วยงานแต่ละหน่วยงาน ก็จะสามารถมองเห็นข้อมูลของประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้อง เท่านั้น จะไม่สามารถเห็นข้อมูลของประชาชนต่างหน่วยงานได้ โดยกรมการปกครองจะมีศูนย์เชื่อมโยงฐานข้อมูล

จากข้อมูลที่กรมการปกครองมีอยู่ในขณะนี้ 140 หน่วยงาน ตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น หากมีหน่วยงานใดต้องการใช้ ข้อมูลของหน่วยงานภายใน 140 หน่วยงานดังกล่าว กรมการ ปกครองจะเป็นหน่วยงานกลางที่จะนัดประชุม แล้วตกลงกันว่า มีข้อมูลส่วนใดจากหน่วยงานไหนที่สามารถเชื่อมโยงใช้กันได้บ้าง มีกฎหมายใดห้ามเปิดเผยข้อมูลในส่วนใด ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล หรือไม่ ผู้ที่จะให้สามารถให้ได้หรือไม่ ผู้ขอมีสิทธิ์ในการขอ หรือไม่ กรมการปกครองจะเป็นหน่วยงานกลางที่จะดูแลข้อมูล ในส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ให้ หากตกลงกันได้ว่าจะมีข้อมูลในส่วนใด ที่สามารถเชื่อมโยงใช้กันได้บ้างกรมการปกครองจะเขียนโปรแกรม ให้เครื่องมือสื่อสารได้สื่อสารกันเอง หากต้องการข้อมูลในส่วนใด เครื่องมือจะสามารถเข้าไปค้นหาตามเนื้อหาที่ได้มีการลงนาม ความร่วมมือกันเอาไว้ นั่นคือระบบเชื่อมโยงข้อมูลที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต หลังจากที่ทุกหน่วยงานดำเนินการให้ข้อมูลเป็นระบบ ดิจิทัลทั้งหมดแล้ว ในอนาคตต่อไปจะสามารถยื่นขอใบอนุญาต ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้

ในอนาคตเรื่องของบริการนั้น ประชาชนจะเป็น ผู้กรอกข้อมูล หากกรอกข้อมูลที่เป็นเท็จก็มีความผิดตาม กฎหมายอาญาคอมพิวเตอร์ เพราะฉะนั้นระบบตรวจสอบภายหลัง ราชการจะกลับมาทำหน้าที่ตรวจสอบ หลังจากที่ประชาชนได้ ดำเนินการกรอกข้อมูลเฉพาะบุคคลเรียบร้อยแล้ว โดยปกติเรา จะต้องตรวจสอบก่อนออกใบอนุญาต ปัจจุบันกระบวนการจะมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น ส่งผลถึงภาครัฐก็จะออกใบอนุญาตด้วยความ รวดเร็วยิ่งขึ้นด้วย ส่งผลให้ต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศ มากขึ้นด้วย

ทั้งหมดนี้คือเป้าหมายที่รัฐบาลวาดหวังไว้ว่าเราจะพัฒนา ประเทศไปสู่สังคมดิจิทัล หรือจะทำให้ประเทศไทยไปสู่วิสัยทัศน์ ที่รัฐบาลมองไว้คือ ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ภายใต้หลักการ ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทุกส่วนราชการจะมีส่วนช่วยกัน ขับเคลื่อน เนื่องจากมีฐานข้อมูลใหญ่และนำมาแบ่งปันกันเพื่อ ใช้ประโยชน์ และไม่ได้เป็นฐานข้อมูลของกรมการปกครองแต่จะ เป็นฐานข้อมูลของคนทั้งประเทศ เพราะฉะนั้นเรายินดีที่จะให้

หน่วยงานของรัฐนำฐานข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ กรมการปกครองเป็น เพียงหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่บริหารจัดการข้อมูล หากข้อมูล ที่มีการเชื่อมโยงและมีความจำเป็นต้องปรับแต่ง พัฒนา ในเรื่อง ของไอที เทคนิคต่าง ๆ หรือต้องการข้อมูลในการบริการเพิ่มเติม ในอนาคต กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ก็มีความยินดี เป็นอย่างยิ่งที่จะให้ความร่วมมือกับกรมวิชาการเกษตร เพราะว่าการเกษตรนั้นถือว่าเป็นหัวใจของประเทศ 80 - 90% คือ หัวใจของพี่น้องประชาชน เพราะฉะนั้นถ้าหากพี่น้องประชาชน ได้รับบริการที่มีความรวดเร็ว มีความมั่นคงในเรื่องของวิชาการ เกษตร และสามารถทำให้เขาเหล่านั้นทำมาหากินและมีรายได้ ที่สูงขึ้นก็เท่ากับเป็นการส่งเสริมพัฒนาประเทศตามนโยบาย ของรัฐบาล สุดท้ายหากมีสิ่งหนึ่งประการใดที่จะให้กรมการ ปกครอง กระทรวงมหาดไทย ให้ความช่วยเหลือก็มีความยินดี เป็นอย่างยิ่ง

ทั้งหมดนี้คือความร่วมมือที่เกิดขึ้นของทั้ง 2 หน่วยงาน ภายใต้ความร่วมมือการดำเนินงานโครงการด้วยการปรับปรุง ระบบตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP พืช และระบบตรวจรับรอง แหล่งผลิตพืชอินทรีย์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ รองรับการให้บริการแบบ Smart Service ของกรมวิชาการ เกษตร นับว่าเป็นความร่วมมือที่น่า่องในการนำเทคโนโลยี การใช้ประโยชน์ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรจากฐานข้อมูล ทะเบียนกลางด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยวิธีบริการข้อมูลทาง อิเล็กทรอนิกส์ (Counter Service) และการใช้โปรแกรมสำหรับ อ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชนของกรมการปกครอง ซึ่งเชื่อว่าการร่วมมือที่เกิดขึ้นนี้จะเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะ ทำให้เกษตรกรและประชาชนได้รับประโยชน์จากความร่วมมือนี้ และเชื่ออีกเช่นกันว่า นี่เป็นเพียงจุดเริ่มต้นในการพัฒนาระหว่างกัน ของทั้ง 2 หน่วยงานเท่านั้น ในอนาคตอาจจะมีการพัฒนา ในการเชื่อมโยงข้อมูลในมิติต่างๆ เกิดขึ้นอีก ทั้งนี้ทั้งนั้น ประโยชน์ ที่จะเกิดขึ้นเกษตรกรและประชาชนจะได้รับประโยชน์สูงสุด และเพื่อให้เป็นไปตามความคาดหวังและตามนโยบายของรัฐบาล ที่ต้องการให้ประเทศไทยเป็น Thailand 4.0

ฉบับหน้า

คู่มือครองพันธุ์พืช

สำนักคู่มือครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร ได้จัดประชุมคณะกรรมการคู่มือครองพันธุ์พืชเพื่อร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนคู่มือครองพันธุ์พืช ร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคู่มือครองพันธุ์พืชใหม่ ร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคู่มือครองพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์พืชป่า

การดำเนินงานของกองทุนคู่มือครองพันธุ์พืช จะดำเนินไปตามแผนงานที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการคู่มือครองพันธุ์พืชที่เป็นไปตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงการคลัง เช่น แผนการจัดอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมาย คู่มือครองพันธุ์พืชและแนวทางการดำเนินงานของกองทุนคู่มือครองพันธุ์พืชให้กับชุมชนและเกษตรกร เพื่อให้มีความรู้ด้านกฎหมาย คู่มือครองพันธุ์พืช สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พัฒนา และใช้ประโยชน์พันธุ์พืช รวมทั้งกิจกรรมการรวบรวมข้อมูลชุมชนที่มีการอนุรักษ์พันธุ์พืชพื้นเมือง ซึ่งหากมีคุณสมบัติเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ชุมชนสามารถยื่นจดทะเบียนคู่มือครองพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นได้โดยชุมชนเป็นเจ้าของ

เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคู่มือครองพันธุ์พืชใหม่แล้ว อนุกรรมการคู่มือครองพันธุ์พืชใหม่มีหน้าที่ยกร่างกฎหมายลำดับรอง เช่น ประกาศ กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เสนอชนิดพืชให้ เป็นพันธุ์พืชใหม่ที่จะได้รับการคุ้มครองเพื่อสนับสนุนให้เกษตรกร นักปรับปรุงพันธุ์ คิดค้นพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ ๆ ด้วยการให้สิทธิความเป็นเจ้าของ ส่งผลให้มีพันธุ์พืชที่หลากหลายให้เกษตรกรได้เลือกใช้ และเมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคู่มือครองพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์พืชป่าแล้ว ชุมชนที่มีพันธุ์พืชที่มีคุณสมบัติเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นและต้องการจดทะเบียน จะต้องผ่านการพิจารณาจากกรมวิชาการเกษตรก่อนนำเสนอกับคณะกรรมการคู่มือครองพันธุ์พืชพิจารณาเห็นชอบต่อไป

นอกจากนี้ ยังมีผลการพิจารณาเพิกถอนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพืชใหม่ จำนวน 23 ฉบับ ซึ่งเป็นการเพิกถอนหนังสือ

สำคัญแสดงการจดทะเบียนพืชใหม่ เนื่องจากผู้ทรงสิทธิไม่ชำระค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ ทั้งนี้ขณะที่พันธุ์พืชใหม่มีการคุ้มครองอยู่ เกษตรกร ประชาชน สามารถปลูกขาย ผลผลิตและเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ต่อพันธุ์ในฤดูถัดไปได้ รวมถึงนำพันธุ์ใหม่นั้นไปใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ ศึกษา วิจัยต่อยอดได้อย่างเสรี เพียงแต่ห้ามมิให้ผลิตขายเป็นส่วนขยายพันธุ์หากไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ทรงสิทธิ สำหรับพันธุ์พืชใหม่ที่ถูกเพิกถอนสิทธิคุ้มครองแล้ว เกษตรกร ประชาชนทั่วไป จะสามารถปลูกขายผลผลิต เก็บพันธุ์ไว้ปลูกและผลิตขายเป็นส่วนขยายพันธุ์ได้โดยไม่ผิดกฎหมาย โดยที่หากเป็นชนิดพืชที่เป็นเมล็ดพันธุ์ควบคุมตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องขออนุญาตผลิตเพื่อขายจากกรมวิชาการเกษตรด้วย

พร้อมกันนั้น ยังมีการกำหนดชนิดพืชที่พันธุ์พืชใหม่สามารถขอรับความคุ้มครอง จำนวน 14 รายการ คือ ไม้มะพร้าว พืชสกุลยาสูบ พืชสกุลหญ้าฉนวนน้อย พืชสกุลกาแฟ พืชสกุลกุหลาบ พืชสกุลดาวเรือง กระเจี๊ยบเขียว อาโวคาโด กล้วยไม้สกุลซิมบิเดียม กล้วยไม้สกุลรองเท้านารี พืชสกุลบานชื่น อินทผาลัม และพืชสกุลหน้าวัว ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักปรับปรุงพันธุ์พืช เกษตรกร นักวิจัย ที่ปรับปรุงพันธุ์ใหม่ในพืชทั้ง 14 ชนิดดังกล่าว สามารถยื่นจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ได้ และจะได้รับสิทธิความเป็นเจ้าของในพันธุ์พืชของตนเอง ทำให้เกิดความหลากหลายของพันธุ์พืชในตลาดการค้า เป็นทางเลือกของเกษตรกรในการเลือกใช้พันธุ์ที่ดีและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สภาพแวดล้อม และตามความต้องการของตลาดเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรต่อไป

แบบฉบับฉบับหน้า : บรรณธิการ
prdoa55@gmail.com

ผลิใหม่ ตำราใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

- วัตถุประสงค์ ❖ เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- ❖ เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจ การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- ❖ เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : สุวิทย์ ชัยเกียรติยศ
นิลิต ศิวกุล

กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณภู อุดมพร สุหุศุตร์
พนาวรัตน์ เสรีทวีกุล จินตนิกันต์ งามสุทธิธา
ช่างภาพ : กัญญาณัฐ ไร่แดง
บันทึกข้อมูล : ธวัชชัย สุวรรณพงศ์ อภรณ์ ต่ายทรัพย์
จัดส่ง : จารุวรรณ สุกเอี่ยม
สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ : 0-2561-2825, 0-2940-6864 โทรสาร : 0-2579-4406
พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์ โทรศัพท์ : 0-2282-6033-4
www.aaronkimpim.co.th